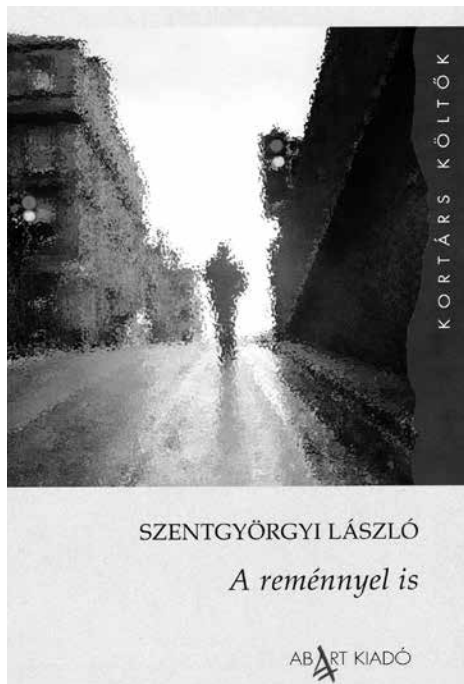

Kinek tartozik a költő?

Új kötetében* **Szentgyörgyi László** ezúttal ismét a költői oldalát mutatja. Meglepő, hogy a magányos értelmiségi, az irodalom sodrásában egyedül álló/élő alkotó, aki nem tartozik és soha nem is tartozott semmiféle alkotói csoportosuláshoz, mennyire sokoldalú tudott maradni. Már az 1970-es években felbukkant az *Utunk*, az *Igaz Szó* szerzői között, aztán 1990 után magyarországi lapokban is több-kevesebb rendszerességgel közölt, hogy aztán tartósan elkalandozzék az újságírás és a közéleti lapszerkesztés felé. Azonban mindezek ellenére tovább élt/dolgozott/tevékenykedett benne a költő és a prózaíró; mi sem bizonyítja jobban ezt, hogy – szórványosan bár – mindvégig jelentkező versekkel és tárcanovellákkal is (a *Kelet-Nyugat*, a *Látó*, a *Székelgyőföld*, a *Hitel* és a *Napút* közölte az írásait). Első verseskötete 2016-ban jelent meg, amiről akkor azt jegyezte meg Bölöni Domokos, hogy „a versekről Horváth Imre (1906–1993) négy sorosai jutnak eszébe az erdélyi embernek”, mondjuk úgy, hogy az itteni szépirodalom emlőin nevelkedett olvasónak, mert ezt a jeles költőt a „nagymagyar” literatúrában már majdnem tökéletesen elfelejtették. Albert-Lőrincz Márton pedig így vélekedik: „[Sz. L.] költészet a társadalom szemlélése és a benne vergődő én lírai kiállítása. Kiállítás, mondom, mert a könyv lapjain tiszta, erőteljes, határozott vonalak krokizzák

* *A reménnyel is*. Versek. AbArt Kiadó, 2023

meg azt a világot, amely a költő sorsát rajzolja ki: az elismerés és a kétely között ingázó vágyakozást. Nem egészen társadalmi líra, és nem egészen énlíra, és mégis mind a kettő, olyan allűrökkel megkeverve, amelyeket a közéleti publicisztika kínál föl neki, amelyekhez a közéleti publicisztika viszi közelebb a költőt.”

Ebben a kötetben is látni, hogy a szerző általában rendre törekszik. Száznál több vers jut a mintegy nyolcvan „aktív” oldalra, s ezeket a rövid „vers-korpuszokat” ciklusokba szedi, ezzel is jelezve, hogy eleve összetartoztak az alkotóban is a keletkezésük folyamatában, és – valamiképpen láncot alkotva – füzérszerűen kapcsolód-

nak egymáshoz. A láncszemek egybefonódása azt jelzi, hogy ily módon „megerősödnek”, s az együttlét, a közös hatás által olyan erő/erőátvitel/erőátvitel keletkezik, amely további értelmet, jelentéstartalmat ad, felerősíti a törekény gondolatfutamokat, amelyek ezen eljárás nélkül csak forgácsok, girlandok lehetnének. E szándék a *Lépésről lépésre, avagy a gyöngysor elkészítése* című vers által válik világossá.

Ahogy halad előre a kötetben az ember – bár vissza is fordulhat olykor, ha mélyebb és további értelmezést szeretne – a versek ugyan rövidülnek, de egyre „erősebbek”. Majdnem tökéletesen lecsupaszított magvak, hiszen elmondja egy helyen: „Olvasóira / való

/ tekintettel // csak / válogatott / műveit // írta meg.” (*Szerénység*)

A kötet befejező ciklusában – *Haikukák* – tovább fokozódik ez a minimalista líra. Nem teketóriázik, nem hagyja magára az olvasót, aki talán csodálkozhatna is, vagy kiábrándultan tolná félre a kötetet, hanem illő magyarázattal, használati utasítással szolgál itt is: „Tizenhét szótag. / Csak látszatra parányi. / Benne egy világ.” A legsikerültebb, a leginkább frappáns darabja ennek a ciklusnak a *Leltár* című „haikuka”: „Itt az egyenleg. / Nyilvánvaló: tartozom. / Főleg magamnak.”

Simó Márton

